

Oponentský posudek

na diplomovou práci

pana Bc. Martina Dominika Hrtuse

**„Vodné píly a mlýny v okrese Čadca v rokoch 1918 – 1950“, FF UK Praha,
2022, rkp. 99 stran včetně příloh + 2 samostatné velké mapové přílohy**

Předložená práce pana Bc. Martina Dominika Hrtuse navazuje na jeho bakalářskou práci „Perspektivy a limity hospodárskeho vývoja okresu Čadca v medzivojnovom období“, která byla úspěšně obhájena v roce 2019. Diplomová práce se zabývá podrobně problematikou vodních pil a mlýnů v okrese Čadca (na západním Slovensku), hraničícího s okresem Frýdek-Místek na Moravě. Jedná se tak vlastně o práci, která seznamuje s vybraným odvětvím vodního hospodářství na bývalé zemské (předlitavsko-zalitavské), nyní státní (česko-slovenské) hranici.

Práci vyjma úvodu a analýzy zdrojů tvoří osm různorodých a strukturovaných kapitol, týkající se zeměpisného a hospodářského představení čadského okresu, technické charakteristiky vodních pil a mlýnů, významu železnice pro dřevařský průmysl, elektrifikace pil a mlýnů, legislativnímu rámci živnostenského podnikání, provozu vodních pil a mlýnů z hlediska vodního práva, samotný vývoj vodních pil a mlýnů v okrese Čadca a společenskému postavení majitelů vodních pil a mlýnů. Práce se tak pohybuje na rozhraní několika historických disciplín: hospodářských a sociálních dějin, dějin techniky, právních dějin a dějin podnikání.

Úvod je poněkud stručný, stejně jako některé kapitoly, resp. podkapitoly. Současně je na práci vidět autorovo zaujetí tématem (doložený vlastní terénní průzkum). Ostatně diplomant má k uvedené problematice blízko z hlediska rodinného podnikání v minulosti. Práce využívá primárně archivních nepublikovaných pramenů ať již písemné či kartografické podoby (Státní okresní archiv v Žilině se sídlem v Bytči, Kysucké muzeum v Bytči), vydaných pramenů a relevantní literatury. Vedoucí práce oceňuje autorovu invenci a samostatný přístup k shromažďování archivních dokumentů a odpovídající literatury. Od zadání diplomové práce se diplomant musel vypořádat s důsledky epidemie pro historická bádání, což v zásadě neovlivnilo úroveň práce, ba právě naopak. Mohl využít moderních komunikačních prostředků pro získávání informací ať již s pozitivním výsledkem či nikoliv. Práce vytěžuje pravděpodobně všechny dostupné prameny a informace k danému tématu.

Podívejme se na cíl práce. Sám autor uvádí, že cílem je „přiblížit“ vývoj píl a mlynov na území politického okresu Čadca v období vymedzenom rokmi 1918 (vznik ČSR) až 1950 (ukončenie činnosti väčšiny podnikov). Objektom výskumu sú primárne zariadenia na vodný pohon ale v širšom kontexte aj podniky s inou formou pohonu. Práca približuje ich technický vývoj, proces ich modernizácie, transferu technológií. Zároveň skúma vplyv prírodných a hospodárskych pomerov na tieto formy podnikania v sledovanom období. Konečne si tiež kladie za cieľ zmapovanie objektov bývalých píl a mlynov“. (4) Uvedeného cíle a odpovědí na výzkumné otázky autor diplomové práce podle názoru vedoucího dosáhl.

Práce je přínosem, neboť posouvá naše znalosti o struktuře v okresu Čadca, ve kterém dřevařský průmysl, vodní pily a mlýny hrály rozhodující úlohu ve sledovaném období. Obrazová příloha je vhodně vybraná, stejně jako uvedené tabulky. Čtenáři se tak dostane plastického obrazu zpracovávaného tématu.

Práce podle názoru vedoucího práce splňuje požadavky kladené na kvalifikační práce a jednoznačně ji doporučuji k obhajobě.

Navržená známka: výborně

Praha, 18. ledna 2022

Prof. PhDr. Ivan Jakubec, CSc.

ÚHSD FF UK